

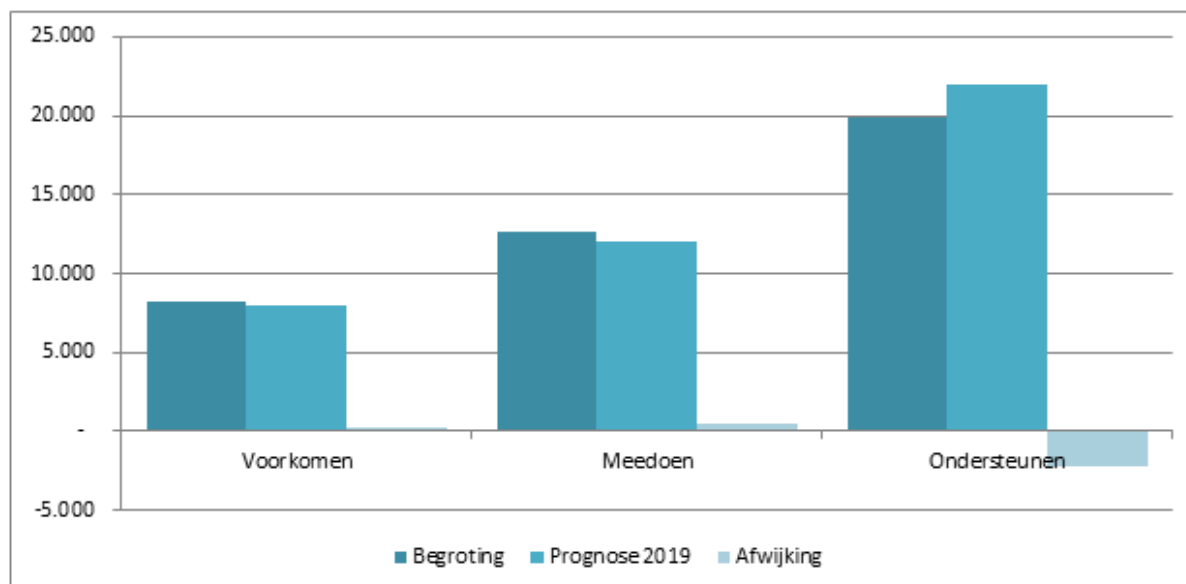

MEMO

Aan : College van burgemeester en wethouders
Van : Meine Jongedijk en Marco Bron
Datum : 11 september 2019
Onderwerp : Update Financiële stand van zaken

Inleiding

De afgelopen weken hebben wij een analyse gemaakt met betrekking tot de financiële stand van zaken van programma 6 – Krachtig Noordoostpolder. Uit deze analyse blijkt dat bij een aantal taakvelden de verwachte werkelijke lasten voor geheel 2019 hoger zullen zijn dan in de begroting is opgenomen. De totale begroting voor programma 6 bedraagt voor 2019 € 40,7 miljoen (begroting inclusief begrotingswijzigingen). Uit de prognose blijkt dat de werkelijke kosten over 2019 € 1,5 miljoen tot € 2 miljoen meer zullen bedragen. Dit beeld sluit aan op hetgeen in de Perspectiefnota in hoofdstuk 5 is aangegeven over de mogelijke toekomstige consequenties van de decentralisaties en de financiële- en beheersingsdruk op de gemeente die onder andere als gevolg hiervan toeneemt. Uitgesplitst op ambitieniveau is het beeld als volgt (x € 1.000):

Zoals uit bovenstaande grafiek blijkt, valt de afwijking vooral onder ambitie 3 – Passende ondersteuning voor wie dat nodig heeft ("Ondersteunen"). Hierbij dient overigens nog wel rekening gehouden te worden met loon/prijsbijstellingen (€ 0,7 miljoen) en de extra middelen voor Jeugd (€ 1,1 miljoen) die in de meicirculaire zijn opgenomen en die een positief effect hebben op de mutatie van de reserve Sociaal Domein. De totale financiële impact wordt hiermee dus € 1,8 miljoen minder. De effecten van de septembercirculaire zijn nog niet verwerkt in dit memo.

Toelichting afwijking ten opzichte van de begroting

Uit een nadere analyse blijkt dat de afwijkingen vooral ontstaan bij twee onderdelen.

Woonvoorzieningen en hulp in huishouding

Naar verwachting zullen de uitgaven voor woonvoorzieningen en hulp in huishouding dit jaar € 0,5 tot € 1 miljoen hoger uitvallen dan begroot. Er geldt per 1 januari 2019 een uniform abonnementstarief van € 17,50 euro per vier weken voor een huishouden dat gebruik maakt van maatwerkvoorzieningen Wmo. Dit heeft een aanzuigende werking met als gevolg dat de aantallen cliënten die gebruik maken van hulp in huishouding en woonvoorzieningen zijn toegenomen. Deze ontwikkeling is in overeenstemming met het landelijke beeld, en is dus niet zozeer het gevolg van lokaal beleid. Verder geldt dat de kosten van hulp in huishouding zijn gestegen door hogere tarieven als gevolg van inwerkingtreding van artikel 5.4 Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 (AMvB reële prijs) en de nieuwe cao VVT.

Maatwerk dienstverlening 18-

De laatste prognose laat zien dat de uitgaven voor maatwerk dienstverlening 18- circa € 1,8 tot € 2,3 miljoen hoger uitvallen dan begroot. De ambulante ondersteuning valt duurder uit dan verwacht door de stijging van het KBC-tarief met ingang van 2019. Ook de kosten van behandeling zijn sterk toegenomen doordat de gemiddelde trajectprijs is toegenomen als gevolg van relatief veel dure offertetrajecten. De verwachting is dat het aantal cliënten residentiële zorg als gevolg daarvan zal dalen. Het beeld is nu echter dat de ambulante trajecten langer duren en er daarna alsnog residentiële zorg wordt toegekend.

Wat betreft residentiële jeugdzorg geldt dat met ingang van 2019 sprake is van taakgerichte bekostiging. In de aanbesteding is de ingezette residentiële zorg in 2016 als uitgangspunt genomen. In 2017 en 2018 is echter regionaal en ook in onze gemeente sprake geweest van een toename in zorgvraag. Dit najaar zal blijken wat deze ontwikkelingen precies betekenen voor de prognose voor de rest van het huidige jaar.

Tenslotte zijn de verwachte lasten bij Jeugd GGZ hoger dan begroot doordat wij bij de bepaling van de begroting uitgaan van realisatie en over 2018 later nog een nabetaling heeft plaatsgevonden aan een zorgaanbieder omdat een deel van de productie niet was gedeclareerd. Daarnaast zien we in 2019 de ontwikkeling dat niet de aantallen cliënten toenemen, maar de mate van inzet.

Sociaal Domein – deelplan Jeugd Krachtig Noordoostpolder

In maart en april 2019 heeft de rekenkamercommissie haar rapport 'Uitvoering van de jeugdzorg in Noordoostpolder' gepresenteerd. Het college heeft toegezegd om versneld met een geactualiseerd deelplan Jeugd te komen omdat herijking van het jeugdbeleid wenselijk is. Zoals uit dit document blijkt, worden er verschillende maatregelen genomen waarvan wij er vertrouwen in hebben dat die een remmend effect zullen hebben op de groei van de uitgaven voor de jeugdzorg. Enkele van deze maatregelen zijn:

- Een betere samenwerking in de keten.
- Normaliseren en demedicaliseren van problemen.
- Inzetten op extra preventie.
- Ontwikkelen van alternatieve vormen van verblijf.
- Optimaliseren van sturingsinformatie, inkoop en contractmanagement.

Overige onderdelen begroting 2019

Op een aantal andere onderdelen binnen de begroting verwachten we in 2019 minder uit te geven dan begroot. Vandaar dat naar verwachting de uiteindelijke negatieve afwijking ten opzichte van de begroting € 1,6 miljoen tot € 2,1 miljoen bedraagt.

Reserve Sociaal Domein

Ultimo 2018 is het saldo van de reserve Sociaal Domein € 3,9 miljoen. Daarnaast is in de begroting voor 2019 rekening gehouden met een onttrekking van € 2,5 miljoen waarmee de reserve eind 2019 dus op € 1,4 miljoen zou komen. Van deze onttrekking betreft € 1,7 miljoen het verschil tussen de uitgaven en inkomsten in de primitieve begroting

De hogere lasten leiden in 2019 tot een grotere onttrekking aan de reserve Sociaal Domein dan is begroot. Wat betreft de mutatie van de reserve moet echter ook rekening worden gehouden met aanpassingen aan de inkomstenkant in de vorm van de algemene uitkering. Zo blijkt uit de meicirculaire dat door loon/prijsbijstellingen sprake is van een positief effect van € 0,7 miljoen en er daarnaast extra middelen voor Jeugd (€ 1,1 miljoen) worden ontvangen. Per saldo blijft de noodzakelijk onttrekking aan de reserve sociaal domein ongeveer gelijk. De extra middelen voor Jeugd hebben overigens een incidenteel karakter aangezien het kabinet heeft aangegeven tot en met 2021 extra middelen ter beschikking te stellen. Aanvullend wordt onderzoek verricht om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra geld nodig hebben. De VNG blijft richting het kabinet de urgentie benadrukken de komende jaren tot een structurele oplossing te komen voor de tekorten in de jeugdzorg.